

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“) je v prvom rade implementácia niektorých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2554 zo 14. decembra 2022 o digitálnej prevádzkovej odolnosti finančného sektora a o zmene nariadení (ES) č. 1060/2009, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 909/2014 a (EÚ) 2016/1011 (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022) (ďalej len „nariadenie DORA“) a transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2556 zo 14. decembra 2022, ktorou sa menia smernice 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EÚ, 2013/36/EÚ, 2014/59/EÚ, 2014/65/EÚ, a (EÚ) 2016/2341 pokiaľ ide o digitálnu prevádzkovú odolnosť finančného sektora (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022) (ďalej len „smernica k DORA“).

Nariadenie DORA a smernica DORA je súčasťou balíka opatrení, ktorých cieľom je ďalej umožniť a podporiť potenciál digitálnych financií v oblasti inovácií a hospodárskej súťaže a zároveň zmierniť príslušné riziká kybernetických útokov posilnením digitálnej prevádzkovej odolnosti inštitúcií pôsobiacich na finančnom trhu.

Cieľom nariadenia DORA je konsolidovať a vylepšiť požiadavky na riziko informačných a komunikačných technológií ako súčasť požiadaviek na prevádzkové riziko, ktoré sa doteraz riešili samostatne v rôznych právnych aktoch Európskej únie. Zároveň nariadenie DORA upravuje vzťahy vo vybraných oblastiach kybernetickej bezpečnosti finančných inštitúcií, v ktorých je nariadenie DORA považované za nadradený právny akt s cieľom minimalizácie prekrývania povinností finančných inštitúcií vyplývajúcich z požiadaviek na kybernetickú bezpečnosť s ostatnými právnymi aktami Európskej únie. Na základe týchto požiadaviek by sa mali subjekty finančného trhu pri riešení rizík informačných a komunikačných technológií riadiť rovnakým prístupom a rovnakými pravidlami, pričom by mali zohľadniť svoju veľkosť a celkový rizikový profil, ako aj povahu, rozsah a zložitosť svojich služieb, činností a operácií. Konzistentnosť prispieva k posilneniu dôvery vo finančný systém a k zachovaniu jeho stability, a to najmä v časoch vysokej miery spoliehania sa na IKT systémy, platformy a infraštruktúry, čo so sebou prináša zvýšené digitálne riziko.

Hoci nariadenie DORA je priamo účinné, návrh zákona obsahuje niektoré ustanovenia, ktoré sú nevyhnutné k harmonizácii slovenského právneho poriadku s týmto nariadením. Je napríklad potrebné rozšírenie rozsahu dohľadu Národnej banky Slovenska v oblasti digitálnej prevádzkovej odolnosti dohliadaných subjektov Národnou bankou Slovenska. Národná banka Slovenska bude v tejto súvislosti vydávať napríklad osvedčenia o vykonaní penetračného testu na základe konkrétnej hrozby.

Súčasťou návrhu zákona budú aj novely ďalších zákonov, súvisiace s implementáciou smernice DORA v sektorových zákonoch finančného trhu (zákon o bankách, zákon o cenných papieroch, zákon o burze cenných papierov, zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení, zákon o platobných službách, zákon o kolektívnom investovaní, zákon o riešení krízových situácií a zákon o poisťovníctve) a úpravy spočívajúce v spresnení niektorých platných ustanovení s cieľom reagovať na poznatky sa skúsenosti z aplikačnej praxe. Zároveň súčasťou návrhu zákona je aj implementácia nariadenia o okamžitých platbách v zákone o platobných službách. Návrh zákona v neposlednom rade upravuje aj zákon o elektronických komunikáciách, ktorý umožňuje na základe súdneho rozhodnutia prístup Národnej banky

Slovenska k telekomunikačným dátam, v prípade odôvodneného podozrenia z porušenia ustanovení nariadenia DORA a jeho následnom vyšetrovaní.

Návrh zákona bude predložený na vnútrokomunitárne pripomienkovanie Európskej centrálnej banke podľa čl. 16 ods. 1 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky a podľa rozhodnutia Rady č. 98/415/ES o poradení sa s Európskou centrálnou bankou a vnútroštátnymi orgánmi o návrhu právnych predpisov, keďže sa ním implementujú právne predpisy Európskej únie.

Prijatie navrhovaného zákona nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, pričom bude mať vplyvy na podnikateľské prostredie a taktiež bude mať sociálne vplyvy. Návrh zákona nemá vplyvy na životné prostredie, na služby verejnej správy pre občana, na informatizáciu a tiež nemá vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Predložený návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, nálezmi ústavného súdu, inými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, s právom Európskej únie a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.